

Матвійчук Ю. Ю.

здобувач вищої освіти ступеня бакалавра

Артюх О.В.

доктор економічних наук, професор

професор кафедри бухгалтерського обліку, аналізу та аудиту

Одеський національний економічний університет,

м. Одеса

РИЗИК ЛІКВІДНОСТІ У СФЕРІ БАНКІВСЬКОГО КОНТРОЛЮ

Одним із найважливіших питань банківської діяльності є правильна та своєчасна оцінка ліквідності кредитної організації та ефективне управління нею. Ризик ліквідності кредитної організації відноситься до основних банківських ризиків і вимагає щоденного ретельного аналізу, контролю та управління грошовими ресурсами для забезпечення у будь-який момент часу платоспроможності банку, а також організації системи швидкого та адекватного реагування на погрози її втрати. Перевірка ефективності управління ризиком ліквідності є першочерговим завданням контролю у банківській сфері.

У Положенні про організацію системи управління ризиками в банках України та банківських групах зазначено, що ризик ліквідності - імовірність виникнення збитків або додаткових втрат або недоотримання запланованих доходів унаслідок неспроможності банку забезпечувати фінансування зростання активів та/або виконання своїх зобов'язань у належні строки [1].

Ризик ліквідності виникає внаслідок незбалансованості фінансових активів та фінансових зобов'язань банку (у тому числі внаслідок несвоєчасного виконання фінансових зобов'язань одним чи декількома контрагентами банку) та/або виникнення непередбаченої необхідності негайного та одноразового виконання банком своїх фінансових зобов'язань.

Основним завданням управління ризиком ліквідності є забезпечення можливості банку своєчасно й у повному обсязі виконувати свої фінансові та інші зобов'язання, що впливають із операцій із використанням фінансових інструментів.

Управління ризиком ліквідності потребує завчасної розробки заходів щодо підтримки ліквідності у разі настання несприятливих для банку подій. Заходи мають бути розроблені для кожного зі сценаріїв.

Управління ризиком ліквідності в умовах повномасштабної війни РФ в Україні викликає занепокоєння банкірів. Падіння ВВП, зменшення кількості активного бізнесу, реструктуризація кредитів, вагоме зменшення комісійних доходів значно вплинули на фінансовий результат банківської діяльності, і, відповідно, на втрати капіталу. Кредитний ризик залишається головною загрозою для банківського сектору у 2022 році. Не дивлячись на вкрай складну історичну ситуацію національна банківська система долає труднощі та перешкоди і працює.

Попри високу наявність систематичних та несистематичних чинників, що провокують ризик ліквідності банків, ліквідність банківського сектору є високою.

Збільшення обсягу коштів фізичних осіб та суб'єктів господарювання в банках стало головним джерелом залучених ресурсів банків.

Крім того, в окреслених умовах банки вдалися до скорочення витрат, до відновлення операційного доходу, до формування комісійних доходів. Ці заходи сприяли підвищенню ліквідності банківської установи, і, відповідно, зменшенню ризику ліквідності [2].

Важливу роль у ефективності управління ризиками ліквідності банків відіграють дії Національного банку України. Так, з сьомого вересня 2022 року Національний банк України розпочав операції з обміну готівкової валюти на безготівкову. Це допомогло банкам вирішити

проблеми нестачі валюти, пов'язані із завезенням готівкової валюти в умовах повномасштабної війни [3].

Незважаючи на логістичні проблеми з доставкою валюти до країни, валютна ліквідність банків з початку війни зросла на 22% — із 5,9 млрд. \$ до 7,2 млрд. \$ на вересень 2022 року [4].

Ефективність управління ризиком ліквідності — це синергетизм управління з боку Національного банку України, поєднаний з висококваліфікованими високопрофесійними діями Правління окремого банку.

Отже, за результатами дослідження можна зробити висновок, що в окреслених умовах для підвищення ліквідності банківських установ вкрай важливо максимально підвищити рівень довіри населення та бізнесу до банків. Крім того, до першорядних завдань банківських установ необхідно віднести якісну цифрову трансформацію банківського сектору, що надає змогу працювати онлайн та збільшувати комісійні доходи. Тому контроль з управління ризиком ліквідності у банківській сфері є одним із головних чинників підвищення ефективності діяльності банків та інших фінансових установ.

Список використаних джерел

1. Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0064500-18#Text>
2. Офіційний сайт Національного банку України URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/banki-u-ii-kvartali-pidvischili-likvidnist-ta-operatsiynu-pributkovist-v-umovah-voyennogo-stanu--oglyad-bankivskogo-sektoru>
3. Мультимедійна платформа иновещания Украины. URL: <https://www.ukrinform.ru/rubric-economy/3575200-nacbank-provel-operacii-po-obmenu-nalichnogo-dollar-i-evro-na-beznalichnyj.html>
4. Информационно-аналитический портал УкрРудПром. URL: https://ukrrudprom.com/news/Obemi_valyuti_v_bankah_virosli_s_nachala_voyni_na_13_mlrld_dollar.html

Мацука В.М.

к.е.н., доцент,

доцент кафедри менеджменту і фінансів,

Маріупольський державний університет,

м. Київ

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНИХ СТРУКТУР УПРАВЛІННЯ СТРАТЕГІЧНОГО ТИПУ

На початку 60-х років минулого століття А. Чандлер у своїй праці «Стратегія і структура» показав тісний зв'язок і вплив стратегії на структуру підприємства. Він довів, що зміни в структурі відбуваються послідовно за стратегією. Про це свідчать результати його досліджень діяльності 70 великих корпорацій.

Кожному підприємству в процесі стратегічного управління необхідно постійно вирішувати дві суперечливі проблеми:

- ✓ постійно вносити зміни до організаційних структур управління відповідно до вимог зовнішнього середовища і потреб внутрішнього розвитку;
- ✓ підтримувати загальну організаційну стабільність задля запобігання дезорганізації діяльності.

Але, як свідчить практика, підприємства, які не розвиваються та не удосконалюються, не можуть досягти успіху у перспективі.